

Een stukje geschiedenis

De notaris in de kunst

Schilderijen, tekeningen en glas-in-lood: de notaris is de afgelopen 175 jaar in heel wat kunstzinnige vormen vereeuwigd. Van statige portretten tot spotprenten, en van realistische tafereelen tot afbeeldingen waarin alle clichés over notarissen worden bevestigd. Een volledig beeld van alle kunstvormen laten zien, is onmogelijk, vandaar deze kleine bloemlezing.

TEKST Martijn Rip | BEELD Collectie Stichting tot Bevordering der Notariële Wetenschap, fotografie Anne Roos

De opening van het testament, houtgravure, 1888

Deze afbeelding verscheen in 1888 in het tijdschrift *De Huisvriend*. Het is een kopie, het origineel is afkomstig uit Duitsland. De gravure toont de nabestaanden van een overleden baron. Vrijwel iedereen is teleurgesteld. Zo ook het meisje in het midden: zij had liever een pop gehad. Haar oma is als enige opgelucht: haar vroegere minnaar heeft haar kleinkind universeel erfgenaam gemaakt.

In het notariskantoor, litho, 1851

Tijdens zijn studie in Leiden maakte Alexander Ver Huell enkele bundels met humoristische schetsen. Deze afbeelding van een man in het notariskantoor komt uit *Vier boeken in het leven: schetsen uit de portefeuille van Alexander V.H.* Ver Huell zou later jurist worden en promoveren op stellingen.

Het testament, olieverf op doek, circa 1900

Betsy Repelius zette waarschijnlijk haar neef, die notaris in Amsterdam was, op het doek.

Werkkamer van notaris C.J.G. de Booy, pentekening, na 1901

Notaris De Booy was eerst notaris in Beverwijk (1852-1857) en later in Haarlem (1857-1889). Na zijn overlijden in 1901 maakte zijn dochter Adrienne Johanna de Booy deze tekening van de werkkamer van haar vader in de Grote Houtstraat te Haarlem.

Als notaris bekend en knap, regelt hij menig nalatenschap, krijttekening, 1915

Vanwege het 25-jarig jubileum van zijn promotie kreeg notaris De Lier uit Den Haag in 1915 een map met negen tekeningen, vervaardigd door Max Alexander Alandt. Hier wordt De Lier afgebeeld als notaris van een kunstenaar die miskend en doodarm sterft.

Als notaris bekend en knap
Regelt hij menig nalatenschap -

Herinnering aan het 25-jarig ambtsjubileum van E.Th. Scheltinga Koopman, olieverf op doek, 1947
Vanwege zijn 25-jarig ambtsjubileum ontving de Amsterdamse notaris Scheltinga Koopman dit schilderij. Het is gemaakt door zijn zoon en bestaat uit een collage van documenten en een afbeelding van de Montelbaantoren.

Justitia, gebrandschilderd glas-in-lood, 1930
Notaris Pieter Scheffelaar Klots vroeg Joep Nicolas in 1930 om de vier boogvormige bovenramen van zijn kantoor te decoreren. Nicolas verbeelde daarop de vier notariële kernbegrippen met een knipoog. Op 'Justitia' gaat het om het afwegen van belangen. Dat zou moeten gebeuren zonder aanzien des persoons, maar Vrouwe Justitia kijkt van onder haar blinddoek neer op de notaris. Die weegt een opgerold document af tegen een geldbuidel.

Aan mijn kat een miljoen, rasterdruk, circa 1960
Spotprent van een anonieme tekenaar.

Pepernoten, drukwerk, 1950
Herdruk van een beeldverhaal over het verloop van de carrière van een kandidaat-notaris. Het verscheen oorspronkelijk vanwege het 75-jarig bestaan van het Broederschap der Candidaat-Notarissen. In de jaren vijftig van de vorige eeuw sierde de prent menig notariële wachtkamer.

Oproep De notaris van nu in de kunst

Het beeld van de notaris dat naar voren komt in de kunst op deze pagina's is dat van een wat oudere man, die deftig gekleed zijn cliënten ontvangt aan zijn notenhouten bureau. Oftewel, het clichébeeld van de notaris. Maar de tijden zijn veranderd. Steeds vaker is de notaris een vlotte jonge vrouw die in een

modern kantoor werkt in een digitale omgeving. Van de notaris van nu zijn maar weinig kunstwerken bekend. Tijd om daar, nu het 175-jarig jubileum zijn einde nadert, verandering in te brengen!

De redactie van *Notariaat Magazine* is op zoek naar kunstwerken die het notariaat anno 2018 verbeelden. Dat kunnen tekeningen, schilderijen

of beeldhouwwerken zijn, of misschien wel iets heel anders. Alles is toegestaan. Zelfgemaakt (levert uiteraard bonuspunten op!) of zelf gevonden. Maak een goede foto van het kunstwerk en mail deze uiterlijk 13 februari 2019 naar jubileum@knb.nl. De mooiste kunstwerken krijgen een plekje in het volgende *Notariaat Magazine* en de drie beste inzenders krijgen een culturele prijs.

